
Full de Ruta

Presentació de l'activitat

Aquest Full de Ruta suggereix estratègies que els/les adolescents poden fer servir en experimentar o presenciar comportaments nocius o ofensius que passen al món virtual o que poden causar un dany emocional i psicològic.

Aquests comportaments poden ser l'assetjament, la intimidació, la humiliació i la fustigació d'una persona o un grup de persones a través de missatges de text, publicacions en xarxes socials, comentaris en línia i altres formes de comunicació digital.

Aquests comportaments inapropiats en línia poden ser tan reals i nocius com els de la vida física.

**Tipus de fets
nocius o ofensius
que passen al món
virtual**

Sexting sense consentiment

«Estava parlant amb el meu amic per WhatsApp. Em va demanar que li enviés una foto nua. Tot i que li vaig dir que no em sentia còmoda, ell va continuar pressionant-me perquè ho fes, fins que vaig cedir i li vaig enviar una foto en topless. L'endemà, vaig descobrir que ell havia compartit la foto amb alguns dels seus amics i sense el meu consentiment. Em sento molt avergonyida i humiliada».

Què es?

Consisteix en la difusió de fotografies o vídeos de contingut sexual d'una persona sense el seu consentiment.

Fer això pot ser un delicte?

Podria estar penat per:

- Article 197 C.P.: Accés i interceptació il·lícita, consistent en el descobriment i la revelació de secrets a través de les TIC.
- Article 189 C.P.: delicte de pornografia infantil.

Sextorsió

«Vaig enviar una foto sexualment explícita a un amic en línia. Més tard, el meu amic em va amenaçar de publicar la foto i compartir-la amb altres si no li enviava més fotos d'aquest tipus. Tenia molta por que la meua foto es difongués i vaig accedir a les demandes. La situació va sortir de control i el meu amic va començar a exigir diners per no publicar les fotos en línia. Em sento atrapat, angoixat i espantat».

Què es?

És l'extorsió que es fa mitjançant l'amenaça de publicar imatges o vídeos de contingut sexual que hagin estat obtinguts de manera il·legal o sense el consentiment de la persona afectada.

Fer això pot ser un delictes?

Podria estar penat per:

– Articles 169 i següents i 172 i següents C.P.: Amenaces i coaccions, inclosa tota conducta realitzada en contra de la voluntat de la persona, per por o pressió, a través de les TIC.

Ciberassetjament o cyberbullying

«Vaig publicar un selfie a Instagram i vaig rebre molts comentaris positius dels meus amics, però també vaig rebre alguns comentaris feridors d'un usuari desconegut. L'usuari desconegut va començar a publicar comentaris ofensius i cruels a la foto, insultant la meva aparença física i la meva personalitat. Em vaig sentir ferida i ofesa per aquests comentaris i vaig provar d'eliminar-los i bloquejar l'usuari, però aquest usuari crea comptes falsos per continuar assetjant-me i molestant-me. Em sento cada vegada més ansiosa i estressada per aquesta situació».

Què es?

Consisteix en l'assetjament, fustigació o intimidació que es fa a través de les xarxes socials, missatgeria instantània, correu electrònic o altres mitjans digitals. Pot ser sexual o no.

Fer això pot ser un delicte?

Podria estar penat per:

- Article 172 ter C.P.: Assetjament comès a través de les TIC.
- Article 173 C.P.: Tracte degradant a través de les TIC.
- Article 197 C.P.: Accés i interceptació il·lícita, descobriment i revelació de secrets a través de les TIC.
- Article 205 i següents C.P.: Delictes contra l'honor, injúries i calúmnies.

Incitació a conductes nocives

«Fa uns mesos vaig començar a sentir-me massa trist i sol. Per un grup de companys, em vaig assabentar que hi havia una persona que, en diferents publicacions a les seves xarxes, ensenyava com autolesionar-se per a sentir-se millor. Aquestes autolesions van començar sent molt lleus, però, a poc a poc, els consells que aquesta persona donava van anar fent-se més grans fins al punt de donar indicacions específiques sobre com suïcidar-se. Estic molt confós i angositat pel que he vist».

Què es?

Consisteix en l'ús de les xarxes socials i mitjans digitals per fomentar comportaments agressius, violents o perjudicials per a un mateix o per a uns altres.

Fer això pot ser un delicte?

Amb la modificació realitzada per la Llei orgànica de protecció integral de la infància i adolescència, es recull com a delicte la incitació a l'autolesió i al suïcidi:

- Art. 143 bis: Promoure, fomentar o incitar al suïcidi de menors d'edat o persones amb discapacitat necessitades de protecció especial.
- Art. 156 ter.: Promoure, fomentar o incitar a l'autolesió de persones menors d'edat o de persones amb discapacitat necessitades de protecció especial.

Violència en la parella

«Feia uns mesos que teníem una relació. Al principi, tot semblava anar bé, però amb el temps el meu amor va començar a ser cada vegada més controlador i gelós. Un dia, vaig publicar una foto amb les meves amigues a Instagram i ell, immediatament, va començar a enviar-me missatges dient que estava coquetejant amb uns altres i que la foto era inapropiada. Em vaig sentir frustrada i confosa, però vaig provar de tranquil·litzar-lo i d'explicar-li que no era cert. Però això només va empitjorar les coses. Ell va començar a revisar constantment les meves publicacions i, quan no responc immediatament, s'enfada i m'acusa de ser infidel. Em sento atrapada i espantada».

Què es?

Es refereix a la utilització d'Internet i les xarxes socials per controlar, assetjar, humiliar una parella o exparella o fer-li xantatge.

Fer això pot ser un delicte?

Podria estar penat per:

- Article 172 ter i següents C.P.: Assetjament comès a través de les TIC.
- Article 197 C.P.: Accés i intercepció il·lícita, descobriment i revelació de secrets a través de les TIC.
- Article 205 i següents C.P.: Delictes contra l'honor, injúries i calúmnies.
- Article 263 i següents i 625.1 C.P.: Interferència en dades i en sistema per a danyar o modificar dades de la víctima.

**Què cal fer si
presencio un
d'aquests fets?**

¿Has presenciado un acto nocivo o ofensivo contra un/a adolescente en l'entorn en línia?

Informa't

- » **Identifica què és el que passa.** Pots accedir a informació útil a les pàgines d'institucions com Infància respon, web del Departament d'Educació, etc.

Rebutja i denuncia a la plataforma

- » **No reenviïs o comparteixis el missatge.** També pots donar suport a missatges que critiquen el fet.
- » **Reporta el post, comentari o fotografia** a la plataforma en què ha passat... és molt fàcil!

Ofereix suport

- » **Contacta les persones afectades i ofereix-los el teu suport.** Escolta'ls, empodera'ls i promou la seva autoprotecció.
- » Si és un fet públic (ex. una publicació en un perfil d'IG al qual tenim accés fàcil), **guarda captures de pantalla** o convida les persones afectades per l'acte a fer-ho."

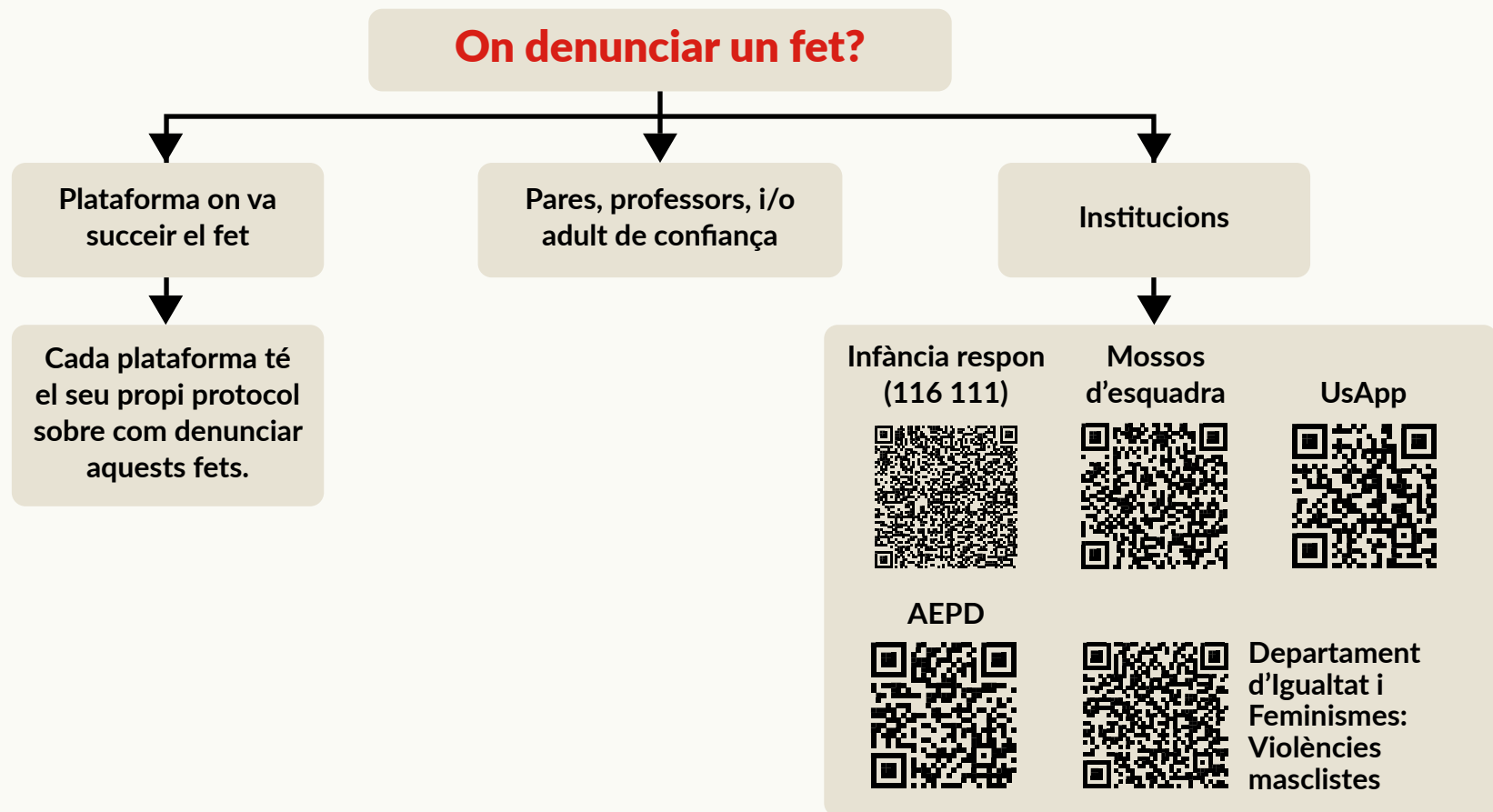
Informa a un adult

- » Surfejar per aquests fets i el que representa pot ser aclaridor. **Demana ajuda a un adult de confiança** per decidir com actuar.
- » **Denuncia** davant una institució que brindi protecció i suport.

**Què significa
denunciar el fet?**

Denunciar significa comunicar o informar el que ha succeït a algú responsable, és a dir, algú que pugui prevenir que situacions similars succeeixin en el futur i que pugui protegir la persona que ha patit aquest fet.

Enllaços i recursos suggerits

Infància respon (116 111)

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/maltractaments_dinfants_i_adolescents/infancia_respon/telefon_infancia_respon_116_111

Mossos d'esquadra

https://mossos.gencat.cat/ca/detalls/Noticia/WhatsApp_violencia_masclista

UsApp

<https://usav.educacio.gencat.cat/>

Agència Espanyola de protecció de dades (AEPD)

<https://www.aepd.es/es/canalprioritario>
<https://www.aepd.es/es/preguntas-frecuentes/15-redes-sociales-difusion-ilegitima-contenidos-sensibles>
<https://www.aepd.es/es/documento/responsabilidad-menores-padres-madres.pdf>

Departament d'Igualtat i Feminismes: Violències masclistes

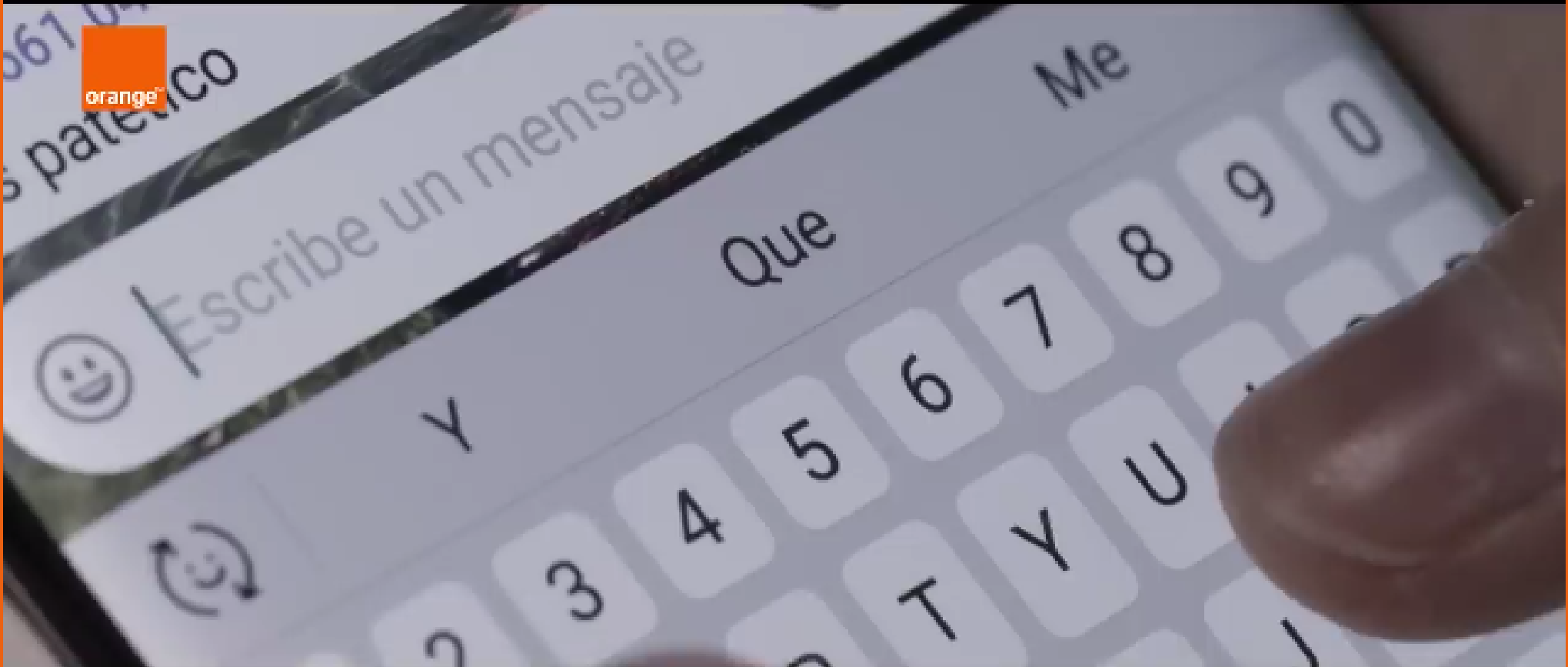
<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/>

L'Institut Nacional de Ciberseguretat (INCIBE)

<https://www.is4k.es/ayuda>
<https://www.is4k.es/necesitas-saber/sexting>
<https://www.is4k.es/necesitas-saber/ciberacoso-escolar>
<https://www.is4k.es/redes-sociales-en-la-adolescencia>
<https://www.is4k.es/blog/como-actuar-cuando-una-foto-se-ha-descontrolado>
<https://www.is4k.es/de-utilidad/recursos/recursos-para-trabajar-en-el-aula> y <https://www.is4k.es/jovenes>

PantallasAmigas

<https://www.pantallasamigas.net/contacto/>
<https://www.pantallasamigas.net/centro-de-ayuda-en-internet-cai-lineas-de-ayuda/>
<https://www.pantallasamigas.net/denuncia-online-org/>
<https://denuncia-online.org/>
<https://www.pantallasamigas.net/ayuda-para-madres-y-padres/>
<https://www.pantallasamigas.net/apoyo-a-centros-escolares/>

Si tens alguna dificultat a reproduir els àudios i el vídeo d'aquest Full de Ruta,
pots accedir a tot el contingut audiovisual a través del següent link:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL88cW1C0GxkPKd4TfRssPeNGJ21Ud-pjG>

**És hora de fer
alguna cosa sobre
aquest tema!**

Si presencio un acte nociu o ofensiu en línia, em comprometo a...

Exemples

Informa't

- » Cerca informació i aprenere sobre almenys un recurs de suport nou (ex. AEPD).

Rebutjar i denunciar-lo a la plataforma

- » Denunciar almenys un post amb contingut nociu a IG
- » Deixar de seguir, almenys, un compte tòxic a IG

Oferir suport

- » Escriure un missatge de suport a algú que rebi un atac en línia

Informar un adult

- » Recomanar a algú que denunciï un acte nociu